

gen af denne Beretning, som angaar de 3 Høfder, der ere byggede ved Ferring Strand. Beretningen er af 31te Oktober f. A. og slutter med de Ord, jeg her skal tillade mig at oplæse: „Der har fundet megen Tilfanding Sted ved Høfderne, der fuldstændig have viist, at de svare til Henigten at beskytte Kysten, saa at den ikke bortskjæres. De have i 2 meget stærke Storme i Midten og Slutningen af Oktober d. A. viist sig aldeles solide og stærke nok til at modstaa Bølgeslaget i forfærdeligt oprørt Hav. Der havde den 31te Oktober ikke fundet nogenfomhelst Udskjæring Sted ved Hovederne.“ En senere Beretning, som jeg har haft Leilighed til at blive bekendt med, at den samme Mand, der er afgien efter en i November stedfunden stærk Storm, gaar akkurat i samme Retning, og der søies endvidere til, at det har viist sig, at Høfderne ere istand til at bryde Stømmen, idet Brag, som vare komne Syd fra, have, naar de have nærmet sig Høfderne, høiet af og ere gaaede temmelig langt ud i Havet for at komme forbi dem; og som Bevis for, hvor stærk Brændingen har været, anfører han, at et 1,000 Pds. Ranslag, som laa paa den sydligste Høfde, var flyttet over paa den mellemste af dem. For saa vidt er jo den Erfaring, som nu er indvunden, meget glædelig, og der er god Udfigt til, at de Foranstaltninger, man der er især med at træffe, ogsaa ville kunne svare til de Forventninger, som ere stillede til dem, men det er en Selvsølge, at for at de skulle være tilstrækkelig paalidelige til at træffe endelige Foranstaltninger i den Henseende, saa ere yderligere Forsøg nødvendige, ligesom det ogsaa er en Selvsølge, at de Høfder, der bygges, bygges paa en saadan Maade, at de ville kunne passe ind i Planen for en fremtidig Beskyttelse af denne Kyst. Af de Høfder, som foreslaas byggede til næste Aar, er det Meningen, at de tre skulle bygges i Fortsættelse af de allerede paabegyndte ved Bøvhjerg, for at have en større Samling paa eet Sted, hvorved man kunde indvinde Erfaring for, hvorledes de samlede ville kunne virke. De næste tre foreslaas byggede ved den nordlige Ende af den Lange, der skiller Limfjorden fra Besterhavet, for ogsaa der at indvinde Erfaring for, hvilken Virkning de der ville gjøre, idet Strømmen paa begge Steder virker forskjellig. Ved Bøvhjerg er det Strømmen Syd fra, der angriber Kysten haaredest, ved Agger derimod Strømmen Nord fra. Det vil saaledes ses at være meget ønskeligt, at man lærer at kjende, hvilken Indflydelse paa Høfdebygningen Strømmen vil have paa begge Steder; og for at sikre sig imod at blive omgaaet og angrebet bagfra, er det, man har troet, det vilde være nødvendigt at støtte de første Høfder til de fasteste Punkter paa denne Kyst, som er Bøvhjerg og et Punkt Nord for Agger, der paa Mansøes Kort er betegnet ved Navnet Silkjer-Bakke. Begge disse Punkter bestaa af

Ler og ere efter Omstændighederne de fasteste paa denne Kyst. Naar det af Vandbygningsdirektøren i en Skrivelse, der findes aftrykt her i Bilagene, er anført, at Høfden Bøvhjerg eller Silkjer-Bakke ere faste Punkter, forbi de kunne lade sig angribe af Søen, vil jeg dertil bemærke, at de første tre Høfder, der ere byggede ved Enden af Bøvhjerg, ere byggede der netop efter den samme Mand's Forslag, idet han som Grund derfor anførte, at Bøvhjerg var et fast Punkt, og at man maatte have et saadant Punkt at støtte sig til for ikke at blive omgaaet og angrebet bagfra. Silkjer-Bakke er af samme Bestaaffenhed som Bøvhjerg; de ere paa den Kyst de to fasteste Punkter; det er selvsølgelig ikke Klippegrund, men de ere dog efter Omstændighederne nogenlunde faste. Som det ogsaa vil ses, har den nævnte Mand tilraadet Bygningen af de tre Høfder i Fortsættelse af dem ved Bøvhjerg, men derimod modsat sig Bygningen af de næste tre ved Agger. Denne Mand's Mening om Kystforholdene, hvilken ogsaa findes berørt i samme Skrivelse, er noget eiendommeligt, idet han anfører, at selv om Havet kunde bryde igjennem Nord for Agger og løbe igjennem Sladest ind i Limfjorden, er der saa langt fra Havet til Dybden af Limfjorden, at et saadant Gjennembrud ikke vil faae nogen videre Betydning, ligesom ogsaa efter hans Mening Forholdene paa denne Del af Bestkysten ikke egentlig ville forandre sig; det er kun periodiske Forandringer, der foregaa, og de have ikke nogen stor Betydning. Dertil skal jeg dog tillade mig at bemærke, at denne Mening hviler paa en urigtig Opfattelse af disse Forhold. Efter de Oplysninger, man har indhentet, nemlig ved de Opmaalinger, der ere foregaaede ved Agger, viser det sig, at der i Lidsrummet fra 1814 til 1876 er af den Del af Kysten bortskaaet noget over 700 Men. Af disse 700 Men ere i de første 25 Aar kun bortskyllet omtrent 200 Men, altsaa 8 Men aarlig, hvorimod der i de øvrige 37 Aar er bortskyllet de øvrige 500 Men, det er omtrent 13 a 14 Men aarlig. Naar man imidlertid ser hen til, at det først er efterhaanden, at Bortskæringen er tiltagen saa stærkt, vil det ses, at den nu maa være 15- 20 Men aarlig og i enkelte Aar endog betydelig større. Det vil jo deraf ses, at i Løbet af de sidste 60—70 Aar have Forholdene derude i en væsentlig Grad forværret sig. Efter de Beretninger, der foreligge om Kystforholdene der, kjender man ikke mere end eet Gjennembrud tidligere paa denne Kyst, nemlig i 1624. Da brød Havet igjennem noget sydligere end Lhyborøn Kanal, men dette Gjennembrud lukkede sig snart igjen; Forholdene forandrede sig derpaa betydelig, saa at Sikringerne mellem Havet og Limfjorden er bleven betydelig større, idet Tangen er bleven stærkere, og et Bevis derfor maa være, at man i Slutningen af forrige eller maaft i Begyndelsen af